

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk

A művelt nyugat

olyan hadviseléshez folyamodott, mely mindenben méltó hozzája és ahhoz, aki őket hadviselésre indította. Az angolok előszedték a bur háboruban és a gyarmatokon oly fényes borzalommal bevált dum-dum golyókat és azokkal lóttak. De juttattak ezekből bőven francia és belga szövetségeiknek is. Maguk a franciák úgy akarták némileg a hadi szerencséjüket kikorrigálni, hogy szabad kezet adtak a franktőröknek, akik lesből, pölgári ruhában támadták meg a mit sem sejtő német katonákat. Ezt azután hamar eltanulták tőlük a belgák is. A szerbek komitácikkal dolgoztak karöltve. Férfiak, asszonyok, gyermekek, aggok álnokul, örvül támadták meg katonáinkat. A hősi tettekben az oroszok is jeleskedtek a maguk muszka módja szerint. No, de hát ők sohasem tartották magukat — művelteknek!

Amióta a háboru folyik, azóta egyre hangzik a tengernyi panasza. Alig van nap, hogy újra ne derülne ki valami gazság az ántánt hatalmak katonáiról és azok szövetségeseiről. Kötetekre volna szükség, ha ellenségeink minden gazságát leakarnók írni. Akik a harcnak ilyen neméhez fordulnak, azok nem érdemlik meg, hogy kulturnemzeteknek tekintsük őket, mert azok már nem is emberek, hanem valóságos fenevadak, akikkel szemben igazán nem kellene kiméletet smernünk.

S hogyan bánnak a műveltek — a muszkát és szerbet ide sem érve — a hadifoglyokkal? Még emberi lakásokban sem hagyják meg őket, hanem mint az állatokat, karámokba terelik és férfiakat, nőket, öregeket és gyermekeket a pusztá földön hálaltják. S mi ezzel az embertelen bánásmóddal szemben egy ujjal sem bántjuk az ellenséges államok alattvalóit.

No, de él még fölöttünk Isten. Sok szenvedésünkért javunkra dől el a küzdelem s azután majd mi diktálunk! Óh, nem kegyetlenséggel, de érzékenyen, hogy megemlegessenek bennünket örök időkre!

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak!

Séta Ujhelyben.

VI.

Sétáljunk most ki a vasúthoz. A háboru kitérőse óta különben is a vasúti állomás a város idegrendszereinek központja. Ott zugtak leg-harsányabban a lelkesítő harci dalok, ott hulltak a legkeservesebb könnyek, ott láttunk életerős fiukat elmenni és halovány sebesülteket visszatérni, — ott láttunk felvirágozott sapkákat és felkötött karokat, — egyszóval ott folytak le a háboru világ legmegképpőbb, legjellemzőbb, legörvendetesebb és legszomorubb epizódjai.

Sokat leirtunk már ezekből a lélekemelő epizódokból. Az, amelyet most akarunk leírni, nem a leglélekemelőbbek közé tartozik. Egy darab visszataszítóan sütet próza a virágos poézis színteréről. De hát az ilyet is meg kell néha írni...

... Egy közismert, derék ujhelyi kereskedő kiment a vasúti állomásra, hogy feladjon egy csomagot. Lehet, hogy valami üzleti csomag volt. De az is lehet, hogy a harctéren érettünk küzdő katonák közül valamelyiknek akart valamit küldeni.

... Mindegy. Elég az hozzá, hogy egy pályaudvari csendőrré rá-mordult a kereskedőre:

— Dobja le a csomagját!

— De kérem, — felelte a kereskedő, — csak nem fogom a csomagot a sárba ledobni!

... A csendőr erre úgy ütötte szemem a kereskedőt, hogy a finom

csendőri öklül nyomán hetekig tartó daganat keletkezett. Sőt ezt az üt-leget más, még brutálisabb inzul-tusok is követték.

Ugy tudjuk, hogy a kereskedő fejletése folytán megindult az ügyben a hivatalos vizsgálat. Lehet, hogy megbüntetik a csendőrt, lehet, hogy nem, amivel egyébként nem sokat törődünk. A lényeg az, hogy ez az eset nem egyedülálló. Ha nem is ennyire súlyos formában, de napirenden vannak az ilyen természetű inzul-tusok a rendfenntartó közegek részéről!

Idézzük az egyik szemtanu önkénytelen megjegyzését:

— Vajjon azért van-e itt a csendőr, hogy rendet tartson, vagy pedig hogy rendetlenséget csináljon?

... Mi pedig az egész esetet nem azért írjuk le, hogy megrovási kalandokba bocsátkozzunk és elégtételt követeljünk. Ez a sértett dolga.

De annyit talán mi is kérdezhettünk a közérdek szent nevében: ugyan mire való az ilyen felháborító jelenetek? Ugyan nincs-e anélkül is elég bajunk? Ugyan kell-e a lakosság nyugalmát ilyen inzul-tusokkal felzaklatnunk? És vajjon éppen a csendőri közegek hivatása-e az ilyen ostoba virtuskodás, holott a közönség éppen tőlük várja a rend és nyugalom fenntartását? Vajjon az ilyesmi nem routja-e le a hatósági közegek működésébe vetett bizalmat és megnyugvást? Vajjon érnek-e valamit a hatósági megnyugtatók, ha a közönség a saját hatóságainak részéről ilyesmit tapasztal?

... Ej! Sétáljunk tovább...

*

VII.

A szomorú kép után következék egy kis humor is.

Ez is a napokban történt. Szinna környékén számos foglyot ejtett vitéz hadseregünk. Többek között egy orosz zsidó is, aki, — úgy látszik, — nem vette nagyon rossz néven, hogy a mieink fogságába került.

Itt Ujhelyben aztán valaki megkérdezte a foglyul ejtett zsidótól: — Hát magát ugyan hol fogták el?

— Hogy engem hol fogtak el?

Hát, kérem, ott valahol, ahol nekünk az isten a tizparanosolatot kiadta.

— ???

No igen, kérem. A szinai hegyen...

... A jámbor orosz zsidó azt hitte, hogy a sinai hegyen esett fogságba...

Prémét a katonáknak!

A téli háboru borzalmait ellen katonáinknak nagy mennyiségű prémre van szükségük. A kinek van, küldje e címre:

Hadsegélyző hivatal,
Budapest, Váci-utca 38.

Az ujhelyi népfölkelők.

A sorozás eredménye.

Lezajlott Munkácsra a népfölkelők sorozása, s köztük az ujhelyiek is, akik szombaton délelőtt állottak a sorozó bizottság elé.

Pénteken délelőtt indultak el az ujhelyi népfölkelők különvonaton Munkácsra. Már az odautazás alkalmával meglátszott, hogy a mieink tudatában vannak annak a komoly lélekemelő eshetőségnak, hogy fegyveres szolgálatra hívják be őket. Hazafias lelkesedéssel, férfias elszántsággal indultak a sorozásra.

Aki végignézett ezen a lelkes, a férfiu erőnek teljében levő tömegben, annak csak az lehetett az impressziója, hogy ezekből a lelkes, emberekből nagyon kevés fog alkalmatlannak találtatni.

Ezzel szemben a sorozás eredménye azt mutatja, hogy a hadvezetőség most is bölösen takarékoskodik a nemzet erejével és csak a legalkalmasabbakat hívja fegyverbe. Az Ujhelyből behivottak közül 47 százalékot soroztak be, — tehát az összes behivottaknak nem egészen a felét. Ez a szám is étünk tanubizonyossága annak, hogy még korántsem merült ki a nemzet ereje. Vagyunk még elegenden, akik győzelemre visszük a magyar lobogót.

POLENAI GYÓGYVIZ!

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kifűnő izű, igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

Lapunk mai száma 2 oldal.

A mi hőseink.

Kitüntetett ujhelyi honvédek.

Abban a nagy harcban, amely az egész világot lángba borította, a magyar katonák ismét bizonyosságát adták kiválóságuknak, hazájukért való nemes elzántságuknak. Ma már nemcsak mi, a magyar sajtó napszámjai irunk az elragadtatás hangján a magyar honvédekről, de csudálattal emlékszik meg róluk az egész világ sajtója.

A magyar vér nem tagadta meg magát. Az évezredes magyar vitézségnek ismét bizonyosságát szolgáltatották a mi fiaink. Ahol ebben a véres borzalmas világháboruban a magyar katonák küzdöttek, ott győzelmes eredményekről adhattak hírt, ahol a magyar fiúk forgatták a fegyvert, ott véres fejjel menekült az ellenség.

Sok hősi csemény fűződik a magyar katonák eddigi harcaihoz. Sok szép győzelem koszorúzza már azt az emberfeletti munkát, amit a katonáink eddig végeztek. Es ezekben az eredményekben jelentékeny részüik van az ujhelyi honvédeknek.

Még élénk emlékezetünkben élnek azok a jelenetek, amelyek a mi honvédeink harcba indulásakor lejártszódtak. Még ma is magunk előtt látjuk a mi hőseinket, amint örömtelt lélekkel, boldogsággal sugárzó arccal szálltak vonatra, hogy hazájukért — ha kell — az életüket áldozzák. Még fülünkben csengenek azok a nemes fogadkozások, amelyeklyel bucsút mondtak nekünk.

Es az ujhelyi honvédek beváltották ígéretüket. A legvéresebb harcokban hősi vitézséggel álltak meg a helyüket és félelmet nem ismerve felelték meg a legnehezebb feladatoknak is. Bizonyosság erre az elismerés, amely a legmagasabb helyről jött és amely a hivatalos lap hétfői számában hátott napvilágot.

Királyi elismerést kaptak jutalmul a mi hőseink. A kitüntetésekben vezet Szentgyörgyi Béla százados, aki a hadidiszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet, míg Szpiades Iván százados, Kisházi Albert, Jankovich Tivadar és Nagy György főhadnagyk legfelsőbb elismerést kaptak jutalmul a királytól. Szpiades százados halála után, Szentgyörgyi százados, Nagy főhadnagyot sebesülten érte a legfőbb hadur elismerése.

Királyi legfelsőbb elismerésben részesült Zombory Albert a 16. honvégy. e. tartalékos hadnagya is, aki szintén közüünk való vér és akinek kitüntetése szintén Ujhely dicsőségét jelenti.

Örömmel, büszkeséggel adunk hírt városunkat ért eme dicsőségről abban a biztos tudatban, hogy ez a dicső eredményt nyomon fogják követni a többiek, amelyek a mi harcunk végleges győzelmét fogják eredményezni.

Használjunk

hadisegély

póstabélyeget.

Felölös szerkesztő Dr. Kárpáthy László

Ujhely hőlgyeire.

Amint a férfiakat a harmezőre szólítja a haza védelme, úgy megjelöli a nőknek is kötelességeiket a háboru szomorú napjaiban. Es valamint a hadban vannak kiváló katonának, hősök, úgy vannak a nők közt is, akik szívük nagy szeretetével vezérelve, latba vetik minden tehetségük és módjukat, hogy megsebesült harcosaink fájdalomt enyhítsék és őket gyógyultán küldhessék ismét a harcba.

Ilyen kiváló nőekkel áldotta meg a gondviselés, városunkban a dohánygyárban berendezett kórházat. Leleke vezéreinek a női seregnek gróf Széchenyi Ernőné aki fáradságot, áldozatot nem sajnálva egész tevékenységét ennek a nemes ügynek szenteli. Atalán a báró Sennyey család több tagja tartja fel jórészt adományaival ezt a kórházat, a sok tej és egyéb élelmiszer csendben adva támogatja a betegek jó, megfelelő ellátását.

A november 22-iki evacuatió után, 26 ika óta ismét vannak sebesültek, ami megyénkben vívott harcokból is.

Ertekezletre hívta tehát össze Széchenyi grófné a hölgyeket. Remek lelkesítő beszéddel nyitotta meg az értekezletet. Minden jelen volt hölgy kész egész tehetségével ismét beállni a sebesülteket ápolni gondolni, vigasztalni. Es ezuton kéri a jelenlevőket azon hölgyeket, akik tehetik, álljanak be az igaz kötelesség gárdájába jöjjenek, vegyenek részt a nemes munkában. Most nincs az ilyen tere se rang, se felekezeti különbség.

Nem lehettem jelen, nem tudhatom kik voltak az értekezleten. Jók mind akik ott fáradoznak. A fiatal ápolónők is fáradhatatlanok az ápolásban, és a sebesültek vigasztalásában.

Nem mulaszthatom el, hogy a múltból öv. Lácza Elné érdemeit fel ne emlitem aki heteken át igazi odaadással viselte a nagy gond es fáradsággal járó gazdasszonyi teendőket, valamint az Adamecz család, amely ebben lelkesen támogatja.

Matolay Ida

— Királyi kitüntetés. Ö felsége az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül a hadidiszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta. Neubauer Miksa miskolci 10. honvégyalozredbeli őrnagynak, Parragh Jenő besztercebányai 16. honvégyalozredbeli főhadnagynak, továbbá legfelső elismerésben részesítette Pastener József miskolci 10. honvégyalozredbeli főhadnagyot. A kitüntetettek hosszabb ideig szolgáltak Ujhelyben s mindnyájan régi kedves jó ismerőseink.

Kiadó lakás

A Kazinczy-utca 5. számu házban az Osztrák-Magyar Bank fiókja által eddig bérelt lakás azonnal kiadó.

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomozásában Sátorajaujhely.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

A déli harctérről. Szerbia pusztulása.

Budapest, dec. 1.

A déli hadszíntéren hadműveleteknek egy további szakasza nyert győzelmes befejezést. Ellenségnek mely végezetül összes haderejének Kolubérától és Lygtól keletre több napon át legmakacsabb ellentállást kifejtő és ismételten megkísérelt támadásba átmenő egész vonalon vereséget szenvedett. Csapataink kanaticsai csatatéren körülbelül nyolcszáz temetetlen hullára találtak, számos fogoly és anyagokban való veszteség is ellenségnek tetemes gyengülését jelenti. mivel legutóbbi offenziva kezdete óta tizenkilencezernél több foglyot ejtettünk, negyven gépfegyvert, negyvenhat ágyut és számos egyéb hadianyagot zsákmányoltunk.

Az orosz harctérről.

Przemysl mellett megvertük az ellenséget.

Budapest, dec. 1.

Nyugatgalíciai és Oroszlengyelországi arcvonalunkon általában tegnap is nyugalom volt Przemysl előtt ellenséget, amely megkísérelte, hogy a vártól északra előre-tolt állásokat megközelítse a vár-őrség ellentámadással visszaverte. Kárpátokban harcok még folynak.

Német sikerek nyugaton és keleten.

Berlin, dec. 1.

Német főhadiszállásról legfőbb hadvezetőség jelenti: Nyugati harctérről nincs ujság. Kelet poroszországban s déli Legyelországban Visztulától délre hadizsákmány, tegnap jelentett sikerek kiaknázása következtében gyarapodott foglyok száma mintegy 9500-zal megnövekedett, a zsákmányolt ágyuké tizenolccal, azonkívül 27 géppuska és számos lőszerkocsi jutott kezünkbe.